

Termi

$2x^3$ Termiä ei voi laskea!

Termi	Kerroin	Kirjainosa eli muuttujaos
$2x^3$	+ 2	x^3
$3x$	+ 3	x^1
5	+ 5	Puuttuu. "Vakiotermi"
x	+ 1	x^1
$-x$	- 1	x^1

Termin asteluku on x :n eksponentti!

$2x^3$ on kolmannen asteen termi:

$3x$ on ensimmäisen asteen termi:

Polynomi:

$$3x^2 - 4x + 6$$

Termejä peräkkäin.

Termeissä erilaiset kirjainosat.

Polynomia ei voi laskea.

(E) $3x^2 - 4x + 6 =$ Ei voi laskea

koska on erilaiset kirjainosat.

Polynomin asteluku on x :n suurin eksponentti:

(E) $3x^4 - 8x^3 + 6x^2 - 4x + 2$ neljännen asteen polynomi

(E) $8x^2 - 6x + 6$ Toisen asteen polynomi.

(E) $7x - 4$ Ensimmäisen asteen polynomi.

Polynomifunktio

$$(y(x) = 3x^2 - 4x + 2)$$

$$f(x) = 3x^2 - 4x + 2 \quad \text{eli} \quad y = 3x^2 - 4x + 2$$

x on x -koordinaatti: (eli muuttuja eli kohta)

y on y -koordinaatti: (eli $f(x)$ eli funktion arvo)

Kaikki muut kirjaimet ovat "vakioita"!

$$\textcircled{E} \quad f(x) = ax + 4$$

↑
vakio a

Millä vakion a arvolla polynomifunktion kuvaaja kulkee pisteen $(1, 4)$ kautta?
 x y

$$f(x) = ax + 4$$

$$4 = a \cdot 1 + 4$$

$$a = 4 - 4 = 0$$

← sij.

Vast. Vakion a arvolla 0

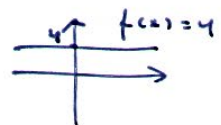
$$f(x) = 4 \quad \text{ja} \quad \text{kulkee}$$

pisteen $(1, 4)$ kautta.

$f(x) = 4$ on esimerkki "vakiofunktioista"

koska x puuttuu!

Vakiofunktion kuvaaja on vaakasuo viiva!

Khteen- ja vähennyslasku

Lasketaan keskeisiin ne termit,
joilla on sama kirjainosa!

$$\textcircled{E} \quad 8x^2 - 5x^2 = 3x^2$$

$$\textcircled{E} \quad \begin{array}{ccccccc} 4x^2 & - & 3x & + & 7 & + & 6x^2 & - & x \\ \hline & & & & & & & & \\ \hline & & & & & & & & \\ \hline & & & & & & & & \\ \hline \end{array}$$
$$= 10x^2 - 4x + 7$$

Sulkujen sievennys

Sulun edessä miinus: Sulun sisältä vaihdetaan
kaikki etumerkit.

näkymätön plusseja

$$\textcircled{E} \quad \downarrow (3x - 2) - (4x^2 + 3x - 8) + (2x^2 - 3x + 6)$$
$$= \underbrace{3x - 2} \quad \underbrace{-4x^2 - 3x + 8} \quad \underbrace{+2x^2 - 3x + 6}$$
$$= -2x^2 - 3x + 12$$

Vastauksen järjestyks: Lasketaan eksponentin
mukaan. Vakiotermit
viimeisenä.

Kertolasku

1) Kertoimet keskenään.

Exponentit summataan.

2) Kirjainosat keskenään

$$x^m \cdot x^n = x^{m+n}$$

Oltava sama kirjain!

$$\textcircled{E} \quad -2x^3 \cdot 3x \cdot 10x^5 = -60x^{3+1+5} = -60x^9$$

Kerto- ja jakolaskun etumerkkisääntö:

$$\begin{cases} \text{Pariton määrä miinusviivoja} \Rightarrow \text{Miinus} \\ \text{Parillinen määrä miinusviivoja} \Rightarrow \text{Plus} \end{cases}$$

Sievennykset Geogebra CAS :illa! ✓

(E) $3x^3 (2x^2 - 4x + 6) = 6x^5 - 12x^4 + 18x^3$ s.13

(E) $(2x^2 + 1)(3x^2 - 4x + 10)$ s.14

$$= 6x^4 - 8x^3 + 20x^2 + 3x^2 - 4x + 10$$

$$= 6x^4 - 8x^3 + 23x^2 - 4x + 10$$

(E: voi laskea, koska erilaiset kirjaiminosat
 +20+3=23 lopussa.

Kun lasku jatkuu

Laskuvaiheen vastaus sulkeujen sisään!

⑤ $\underline{3x(x+2)(x-2)}$

lasketaan tämä laskuvaihe ensin.

$$= (3x^2 + 6x)(x-2) = 3x^3 - 6x^2 + 6x^2 - 12x$$
$$= 3x^3 - 12x$$

⑥ $-(2x+3)(2x-3)$

Ensin tämä laskuvaihe

$$= -(4x^2 - 6x + 6x - 9) = -(4x^2 - 9) = -4x^2 + 9$$

Summa, erotus, tulo

Kannettua kirjainta tyhjien sulkujen avulla!

( ) + ( )

( ) - ( )

( )( )

Matemaattiset oliot sitten niiden
sulkujen sisään.